9 Chebské niky

Město Cheb má mnoho lákavých turistických cílů. Jedním z těch nejatraktivnějších a nejzajímavějších je projekt Chebské niky. V rámci tohoto projektu se v průběhu několika minulých let podařilo ve spolupráci s chebskou Galerií 4 v historické části města zapínit většinu z dosud prázdných kartuší a nik, které v minulosti obsahovaly malé sochy či

znak majitele domu. Sošky často prozrazovaly, jaký řemeslník v budově bydlí a pracuje, jenže mnohé z nich zmizely v popadělších dějin a výkleníky ve fasádách zůstaly dlouhá léta prázdné. Duchovním otcem originálního projektu se stal ředitel chebské Galerie 4, vášnivý fotograf Zbyněk Hlelk, který si prázdných nik a kartuší všiml při pořizování obrázků v ulicích historického centra města. V roce 2011 byl projekt dokončen a celkem 17 uměleckých děl současných výtvarných umělců z celé republiky ozdobilo domy na náměstí v přilehlých starobylých uličkách a zákoutích. Prohlídka očivenných nik se samozřejmě neobejde bez procházky, v jejímž rámci je možné seznámit se s velkou částí historického centra, které je městskou památkovou rezervací od roku 1981. Dílka v nikách neohromí svými rozměry, ale zaujmou svým často velmi originálním pojetím. V Turistickém infocentru je možné zakoupit brožurku s mapou, přehledem všech umělecných děl i průvodním slovem jednotlivých autorů.

10 Galerie výtvarného umění a Retromuseum

Galerie výtvarného umění v Chebu je muzeum umění, orientované na umění 20. a 21. století, a na gotické umění historického regionu Chebsko/Egerland. Součástí galerie je od roku 2016 i Retro-

museum, věnované životnímu stylu a designu 60. až 80. let. Galerie sídlí v budově Nového radničního paláce na hlavním chebském náměstí, Retromuseum v sousedním, tzv. Schillerově domě.

11 Krajinka

Krajinka je oblíbená příměstská rekreační zóna. Na břehu řeky Ohře pod chebským hradem byl v roce 2006, ve spolupráci s německým městem Marktredwitz, realizován projekt krajinné výstavy. Terénní a zahradnické úpravy zanedbaných a opuštěných městských lokalit mají v Německu mnohaletou a bohatou tradici, v Česku šlo však o ojedinělý a zcela unikátní projekt. Jen málokdo ví, že historie chebských veřejných zahradnických výstav sahala až do 19. století, a je zajímavé, že i všechny tři předválečné výstavy v roce 1896, 1923 a 1931 se odehrály na stejném místě, to znamená v údolí řeky Ohře ve „stínu" hradeb krásného románského hradu. Ve své novodobé historii město Cheb na tuto slavnou tradici navázalo již dvakrát. Na obou březích řeky Ohře tak vznikla zajímavá turistická, odpočinková a sportovní oblast, která nabízí bohaté využití pro všechny věkové kategorie. Vycházkový bulvár je doplněn dětskými hřišti s houpačkami a skluzavkami, hřištěm

s vodními prvky a stezkou pro bosé nohy, cvičebními stroji pro seniory i street workoutovým hřištěm, crossovou dráhou, pétanquovým hřištěm, stolním tenisem, lanovým centrem s půjčovnou kol, skateparkem, vyhlídkovou věží na Vávrově lávce a několika restauracemi s letními terasami.

12 Pěší zóna a Brána času

V polovině 19. stol. se Chebané rozhodli spojit centrum města s technickou novinkou té doby, železnicí. Na jižním konci náměstí zbourali dva domy a vedli tímto průrazem nový výpravný bulvár k nádraží. Vyskytla se tu však malá chyba. Nový rovný bulvár ústil na náměstí z jihu. Náměstí ale bylo skloněno na sever, takže průhled novým bulvárem nemířil na Špalíček, ale do jeho střech. S takovou chybou se ale tehdejší stavitelé nesmířili a použili starodávné řešení, v urbanistické kompozici nazývané jako point de vue, pohledový uzávěr. Jednoduše umístili do průhledu na náměstí sochu císaře Josefa II.

Při rekonstrukci chebské pěší zóny v letech 2009 – 2010 byly podle návrhu architekta A.69 – architekti po celé její délce odstraněny plakátovací sloupy i květináče a tím obnoven nejen celý průhled ulicí, ale i propadlý horizont náměstí. Proto byla iniciována soutěž, které se zúčastnil s návrhem Brána času i profesor Marian Karel. Jeho vítězný umělecký artefakt se stal součástí celého projektu „Brána

času" představuje dveře do již neexistujícího domu, který zde stál a kde se středověký Cheb otevřel industriální době a budoucnosti. Kolem své osy se artefakt otáčí nenápadně, o 180 stupňů za 24 hodin. O půlnoci je v poloze ´zavřeno´. V pravé poledne, v poloze ´otevřeno´, se bok artefaktu spojí s časovou osou nejvýznamnějších dat z historie Chebu. Ta se line celou pěší zónou až po rok 2011, kdy město oslavilo 950 let své existence. Artefakt je 9 m vysoký, 2m široký a váží 3,5 tuny.

13 Bismarckova rozhledna

Bismarckova rozhledna na Zelené hoře u Chebu je nádherná romantická rozhledna, která se nachází uprostřed lesa a nabízí krásný rozhled na vršky Českého a Slavkovského lesa, Smrčin i Krušných hor. Je jednou ze tří českých věží, které se stavěly na počest německého kancléře Otto von Bismarcka. Rozhlednu postavili zdejší němečtí vlastenci z Chebského okrašlovacího spolku jako vlastní příspěvek k tehdejšímu kultu tzv. Bismarckových rozhleden a sloupů. Chebská rozhledna byla původně jen dřevěnou vyhlídkovou plošinou vysokou 14 metrů, která byla zpřístupněna 23. 8. 1891. V roce 1909 byl objekt pro špatný stav dřevěné konstrukce zbourán. V témže roce byl v Chebu ustanoven výbor pro stavbu rozhledny a 22. 5. 1909 byla vyhlášena v chebských novinách veřejná sbírka. Stavba věže dle návrhu architekta Rolfa Beiera započala již v létě a 3. 10. 1909 byla 18 metrů vysoká kamenná věž se 71 schody slavnostně otevřena. Po druhé světové válce však patřila k tajnostem takzvané železné opony – až do pádu komunismu totiž stála v hraničním zakázaném pásmu. Donedávna byla mnohými považována za zbouranou, mladší generace o její existenci ani netušila. V roce 2005 ji město Cheb nechalo zrekonstruovat. Věž, která se nachází v nadmořské výšce 637 m, byla 12. 6. 2005 znovu zpřístupněna veřejnosti a zařadila se k dalším historickým objektům, které město Cheb vlastní a o které pečuje.

Mapa turistických cílů

Karlovarský kraj
Žijeme regionem

Turistické infocentrum
Pondělí — Pátek:
9.00 — 17.00
Sobota — Neděle:
9.00 — 12.30 13.00 — 17.00

Jateční 476/2, 350 20 Cheb
+420 354 440 302
infocentrum@cheb.cz

CHeb
www.tic.cheb.cz • www.visitcheb.cz • www.cheb.cz

CH

1 Špaliček a náměstí Krále Jiřího z Poděbrad

Na historickém náměstí Krále Jiřího z Poděbrad stojí jeden z hlavních symbolů chebské architektury – Špaliček. Tyto zajímavé, částečně hrázděné domky začaly vznikat už ve 13. stol. v závislosti na potřebách místních kupců, na místě kramářských budů a masných krámů. Celý komplex byl ale dokončen až v 15. stol. Podle nejstaršího zobrazení z roku 1472 je půdorys dnes unikátního komplexu jednací kupeckých domů zachován do současné doby. Dříve ke Špaličku patřil na západní straně ještě třetí blok domků, který byl pravděpodobně někdy v 19. stol zbořen. Kvůli nedostatku místa a malým parcelám byly stavby hranaté a vystavěné do výšky. Špaliček je rozdělen do dvou bloků Kramářskou uličkou, širokou pouhých 160 cm.
Samotné náměstí Krále Jiřího z Poděbrad svým názvem připomíná návštěvu českého krále, který zde v letech 1459–1467 pobýval, aby urovnával tehdejší spory mezi Čechy a říšskými knížaty. Pro kamenné, původně gotické domy na náměstí jsou dodnes charakteristická jejich úzká průčelí a především vysoké vícepatrové střechy, které dávaly na odiv bohatství středověkého Chebu. Kupci a obchodníci - původní majitelé těchto výstavních domů - tehdy totiž podle vzoru italských vil stavěli jako sklady pro své zboží. Tak bylo hned na první pohled patrné, že čím vyšší střecha, tím úspěšnější a bohatší obchodník.
Kašna Herkula ve spodní části náměstí získala kamennou nádrž v roce 1606. V roce 1661 byla na kašně postavena dřevěná socha od Petra Ecka a malíře Heinricha. Dřevěná plastika byla později nahrazena sochou „dřevěného muže" Herkula, opírajícího se o štít s erbem města Chebu.
Kašna rytíře Rolanda stojí v horní části náměstí. V roce 1591 byla nahrazena dřevěná socha kamennou sochou ozbrojeného landsknechta od sochaře Wolfa Henffa. Tato socha rytíře Rolanda symbolizující městská práva brzy dostala své chebské jméno Wastl. V roce 1966 byla socha restaurována, a v roce 1981 pak nahrazena kopií od sochaře J. Živného. Originál chebského kamenného rytíře našel své místo v chebském muzeu.

2 Hrad Cheb

Chebský hrad je unikátem mezi českými hrady. Jde o ojedinělou ukázku říšské falce, jediného reprezentanta tohoto typu hradní architektury na našem území.
Románská falc vznikla před koncem 12. stol. rozšířením a přestavěním staršího kamenného hradu vybudovaného na akropoli slovanského hradiště. Římský císař Friedrich I. Barbarossa ji začal stavět v roce 1179. Chebský hrad je dnes jedinou štaufskou císařskou falcí na našem území a může se pochlubit dokonale zachovalou patrovou hradní kaplí sv. Eduarda a Uršuly, která byla postavena na poč. 13. století za vlády Friedricha II., a která je právem označována za poklad štaufské gotiky. Kromě kaple se do dnešních dnů dochovalo také torzo kdysi honosného paláce s unikátními pětidílnými románskými okny a mocná obranná Černá věž postavená ze sopečného tufu. Hranatá věž stojí na čtvercovém základě 9 x 9 m, je vysoká 18,5 m a v přízemí dosahuje její zdivo 3 m tloušťky. Celý areál hradu byl podroben dlouholetým archeologickým bádáním nejen různých historických souvislostí, ale hlavně rozsáhlých stavebních zásahů. K hradu se váže také řada zajímavých příběhů a pověstí a s jeho dějinami je spjato mnoho významných historických událostí.
V období socialismu sloužilo nádvoří hradu jako amfiteátr a letní kino, a to až do roku 1991.
Od roku 1992 je Chebský hrad v majetku města Chebu, které v roce 2012 převzalo také jeho správu.

3 Historické krovy – chebský fenomén

Dochované chebské krovy tvoří nejvýznamnější soubor těchto jedinečných historických dřevěných konstrukcí datovaný od středověku do poloviny 20. století na území ČR. Jednotlivé konstrukce v sobě nesou komplexní informace o typech a variantách krovů v řadu stovek let, a to v jednom prostoru – v městských domech na chebském náměstí. Navštívit a poznat tak bohatý komplex krovů je možné pouze v Chebu. Za existenci památky s vysokou historickou hodnotou vděčíme bohatství místních kupců, kteří od 14. století stavěli velké domy, jejichž přestavby již nebyly v dalších stoletích nutné; skutečnosti, že stavěli z kvalitního dřeva s vynikajícími tesaři a střechy pokrývali pálenou krytinou, která bránila šíření devastujících požárů; a v neposlední řadě omezeným snahám krovy vyměňovat nebo upravovat v průběhu poválečné asanace a dalších období 20. století.

PROHLÍDKOVÁ TRASA
Pod strmými chebských domů
Turistické infocentrum města Chebu Vás zve na prohlídkovou trasu, která Vás provede po půdách městských domů na chebském náměstí. Představíme Vám technickou památku vysoké historické hodnoty – krovy zkonstruované v různých staletích, představující jedinečnou /řemeslnou zručnost a geometrickou představivost našich předků. Rezervovat si prohlídku můžete na webových stránkách **www.visitcheb.cz** nebo na stránkách turistického infocentra **www.tic.cheb.cz**.

4 Kostel svatého Mikuláše

Kostel sv. Mikuláše a sv. Alžběty je katolický farní kostel, nejstarší existující kostel v Chebu. Nachází se na Kostelním náměstí, kousek od severovýchodního rohu náměstí Krále Jiřího z Poděbrad. Původně byl vystavěn jako trojlodní románská bazilika, během své existence však několikrát vyhořel a byl rozsáhle přestavován. Poslední úpravy včetně nového pozdně gotického presbytáře byly provedeny v roce 1864. Toto zastřešení bylo zničeno v posledním roce 2. světové války, přesněji 20. dubna 1945, kdy byl Cheb bombardován spojeneckými vojsky. Především byly ostřelovány okrajové části města, zničeno nádraží a železniční viadukt. Jedno z bombardování ve středu města však poškodilo i věže kostela. Ty po válce získaly jen nízké, 7 metrů vysoké provizorní helmice, které zůstaly provizoriem na příštích 63 let, až do roku 2008. Díky tříletému úsilí městského Nadačního fondu Historický Cheb, jemuž se podařilo nashromáždit s přičiněním řady sponzorů potřebných 9 milionů korun, byly 29. června 2008 slavnostně vysvěceny nové věže kostela. Návrat 26 metrů vysokých jehlancových věží odstranilo šrám, který si v očích pamětníků neslo panorama města od roku 1945. Z východní strany od kostela je vidět i klasicistní budova fary a škola na místě nejstaršího latinského gymnázia. Oválné schodiště ozdobené baroknímí sochami pochází z roku 1697.
Návštěvníci mohou vystoupat po 133 schodech do jedné z věží a uvnitř kostela také navštívit kryptu.

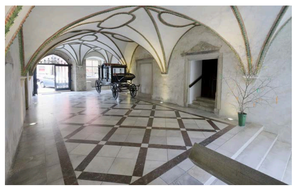

5 Muzeum Cheb

Budova muzea v Chebu dříve známá jako Pachelbelův dům, stojí v dolní části náměstí přímo pod Špalíčkem. Dům byl poprvé písemně zmíněn již roku 1390 a patří k nejstarším měšťanským domům s gotickým portálem. V roce 1600 byl renesančně přestavěn. Nejvýraznější se do chebských i evropských dějin zapsal tím, že v něm byl 25. února 1634 zabit vrchní velitel císařských vojsk, generalissimus Albrecht z Valdštejna, což připomíná pamětní deska. Vévoda Albrecht z Valdštejna navštívil Cheb celkem pětkrát, ale vždy to pro město znamenalo velké útrapy, rabování, drancování a verbování do císařského vojska. Protože však památka na velkého generála třicetileté války a touha vidět krvavé skvrny na stěnách lákaly v minulém století množství návštěvníků, bylo v kanceláři městského písaře ve dvorním traktu založeno v roce 1873 malé městské muzeum. Byl v něm vytvořen kromě první expozice a katalogu i velice moderní sbírkový program pro instituci, která byla jednou z prvních toho druhu v českých zemích. Po třicetileté válce koupili dům jezuité, od roku 1735 je trvale v majetku města. I dnes je možné si vidět i klasicistní budova fary a školy na místě nejstaršího latinského gymnázia. Oválné schodiště ozdobené baroknímí sochami pochází z roku 1697.
Návštěvníci mohou vystoupat po 133 schodech do jedné z věží a uvnitř kostela také navštívit kryptu.

6 Františkánský klášter a křížová chodba

Klášter s unikátní křížovou chodbou, která se nachází v jeho útrobách, se řadí k nejkrásnějším místům města Chebu. Původní klášter minoritů byl založen spolu s přilehlým kostelem Zvěstování Panny Marie kolem poloviny 13. století. Vysvěcení kostela byl přítomen sám král Rudolf Habsburský, a jeho dcera, německá princezna Gutta, se tu dokonce v roce 1285 provdala za tehdy čtrnáctiletého budoucího krále Václava II.
Tato česko-německá královská svatba se stala největší historickou událostí za téměř 800 let existence kláštera.
Nedlouho po založení kláštera jej však v roce 1270 zachvátil ničivý požár. Brzy po dokončení tak prošel prvními stavebními úpravami v rámci oprav. Postupem času byl klášter ještě několikrát přestaven a jeho současná podoba pochází až z 18. století. V 15. století přešel klášter nařízením papeže do správy františkánů, kteří tu pobývali společně s řádovými sestrami klariskami. Kostel je ukázkou čisté gotiky - zejména žebra a oblouky ve známé křížové chodbě patří k nejkrásnějším v celé republice. Atypická kostelní věž, vysoká přes 60 metrů, byla přistavěna až v době Karla IV. a sloužila ve středověku jako spolehlivý ukazatel, který přivádějí poutníky bezpečně za hradby královského města. Františkáni spravovali klášter až do roku 1951, kdy byli z Chebu vyhnáni tehdejším režimem. Do majetku církve se klášter vrátil až po dlouhých 40 letech. V areálu františkánského kláštera je zpřístupněn kostel Zvěstování Panny Marie, unikátní gotická křížová chodba z 1. poloviny 14. století, v níž se dochovaly zbytky nástěnných maleb z 15. století, a zrekonstruovaná klášterní zahrada.
Na Františkánském náměstí se také nachází barokní kostel sv. Kláry – bývalý kostel klarisek, který v dnes slouží jako koncertní a výstavní síň.

7 Klášterní zahrada v Chebu

Zahrada je součástí komplexu františkánského kláštera. Původně sloužila ovocná a zeleninová zahrada až do 30. let 20. století vyhradě potřebám františkánského kláštera. Navazoval na ni uzavřený dvůr s pivovarem a hospodářskými budovami. V zadní části konventních budov bylo ve 30. letech 20. století otevřeno národopisné muzeum a při této příležitosti byla zahrada přeměněna na okrasnou. V 50. letech, po obsazení kláštera a internaci řeholníků, byla opět přeměněna na zahradu zeleninovou, tentokrát školní. Po roce 1989, v souvislosti s obnovením turistického ruchu v Chebu a v souvislosti s opravou chebského hradu, se zrodila myšlenka zahradu zregenerovat. Pro zpracování projektu byl osloven i jeden z nejlepších českých zahradních architektů profesor Drahoslav Šonský z Mendelovy univerzity v Brně. Renovace klášterní zahrady byla dokončena v roce 2002 a dnes je zahrada nádhernou oázou v centru města Chebu, místem klidu, i místem, kde se konají kulturní akce.

8 Galerie 4 – galerie fotografie

Galerie 4 je nejstarší stálou fotografickou galerií v České republice. Od roku 2015 ji najdete v původní barokní sýpce leninovou, tentokrát školní. Po roce 1989, na náměstí Krále Jiřího z Poděbrad. Kromě výstavní činnosti je galerie také pořadatelem kulturně-společenských akcí.

řeny na českou a zahraniční fotografickou tvorbu od 50. let minulého století do současnosti. Kromě výstavní činnosti je galerie také pořadatelem kulturně-společenských akcí.